

Helsingfors stad

Stadsplaneringskontoret

HELSINGFORS PLANERAR 2009:7

På promenad i Arabiastranden

Arabiastranden

Arabias fabriker grundades år 1873. Designföretaget är känt för sin moderna formgivning av kärl. I tiden var Arabia Europas största porslinsfabrik. Av fabriakens formgivare har bl.a. Kaj Franck, Toini Muona och Birger Kaipiainen fått gator nämnda efter sig i Arabiastranden. Konstindustriella högskolan flyttade in i fabriakens utrymmen år 1986 och Pop & Jazz Konservatoriet följde efter år 1995. I Arabiastranden har man på så sätt skapat ett ledande centrum för konst och formgivning i Östersjöområdet.

Planeringen av Arabiastranden inleddes på Helsingfors stadsplaneringskontor i början av 1990-talet. Byggandet började våren 2000 och sker etappvis ända till år 2012. I det färdiga området kommer det att finnas ca 3500 bostäder för uppskattningsvis 7500 invånare. De första nya invånarna flyttade till området år 2001.

Av byggnadskostnaderna har 1–2 procent öronmärkts för konst och konstnärerna har deltagit i planeringsprocesserna från början av byggnadsprojektet. Det finns konstverk i trappuppgångar, i gemensamma utrymmen och på innergårdar samt i parker.

Strandparken förenar Arabiastranden med de närliggande stadsdelarna. Den sträcker sig från Sörnäs hamn ända till mynningen av Vanda å. Strandområdet låg ursprungligen under vatten och det har fyllts ut från och med 1800-talet. För att förhindra att den nuvarande byggnadsmarken sjunker och förskjuts har man på stranden byggt en cirka 20 meter bred spärrvägg med cellstruktur. Man kan se väggen när man går längs promenadvägen vid husen närmast stranden.

Bostadsstorlekarna i Arabiastranden varierar från studentbostäder, dvs. enrummare, till stora familjebostäder. I samma kvarter finns det hus med olika finansieringsmodeller, så det finns hyresbostäder, bostadsrättslägenheter och bostäder med Hitasvillkor i Arabiastranden, men också fritt finansierade ägar- och hyresbostäder.

För att lyfta fram service samt samarbete mellan invånarna har man bl.a. sett till att hela Arabiastranden omfattas av ett gratis bredbandsnätverk samtidigt som det finns gemensamma gårdsutrymmen, klubbutrymmen och takbastur med en fantastisk utsikt över Gammelstadsfjärden.

1 Fågelparadiset – Jukka Vikberg (2002)

Områdets första konstprojekt består av 82 fåglar i brons. De representerar Arabiastrandens fågelarter och är också en koppeling till det närbelägna naturskyddsområdet i Vik. Konstverken finns längs med Galgberget på Arabiagatan. I det gamla Helsingfors användes Galgberget som namnet antyder som avrättningsplats.

2 HOAS Arabiastranden – Pekka Helin & Co (2002)

Konst: Arboretum – Hannu Aaltonen (2003)

Skulpturinstallationerna vid ingångarna till studenthuset signalerar återanvändning och återvinning. Stålblommorna är tillverkade av gjutjärnsformar som användes i produktionen i konstglasfabriken.

3 **Gemensamma gården 1 – Juhani Kaare / Asuntosäätiö**
Konst: Arabias strand – Päivi Kiuru, Maarit Mäkelä, Johanna Rytkönen (2005)

Alla kvartersinnergårdar som är avsedda för gemensamt bruk pryds av ett konstverk. Vid den första gemensamma gårdens gångväg finns en 12 meter lång murskulptur. På muren har man med serigrafiteknik tryckt bilder av olika skeden i Arabia-fabrikernas historia.

4 **Tapio Wirkkalas park (förverkligas 2009–2010)**
Planerad av: Robert Wilson

Bild: Tuula Isohanni

Parken har fått sitt namn efter en av förgrundsge-
stalterna inom den moderna konstindustrin i Finland.
Installationen är indelad i rutor och olika rum med upp-
lysta glasgolv. Parken beräknas stå färdig år 2010.

5 **Toini Muonas gata 6, Gunnel Nymans gata 5 –
Arkitekterna Hannunkari & Mäkipaja (2004)**
Konst: Väggarne talar sommarvinter – Kirsi Kivivirta (2005)

Konstverken finns i portgångar och längs gårdsvägen. I de röd tegel som täcker korridorernas väggar kan man hitta texter om cykling.

6 **Strandparken – Landskapsplanering Hemgård (2009)**
Konst: Bryggorna – ARBA / Samuli Naamanka, Jan Pesonen
och Merja Salonen (2007)

Bryggor av betong har placerats längs stranden och väcker tankar om den förändrade strandlinjen i området och påminner om de bryggor som i tiden låg vid stranden. Ytmönstret har skapats i grafisk betong, med hjälp av träribbor och i lera genom fintvätt.

7 Arabiavillorna – Ark-House Arkitekterna (2005)

Konst: Johanna Hyrkäs, Tiina Kuhanen

I punkthusen vid strandparken är de översta våningarna utrustade med gemensamma bastuavdelningar, brasrum och terrasser med fin havsutsikt. Den här byggnaden fick betongfasadpriset år 2007. Betongelementen med fågelmotiv är gjorda i grafisk betong.

8 Arabiska mattan – Elina Aalto (2006)

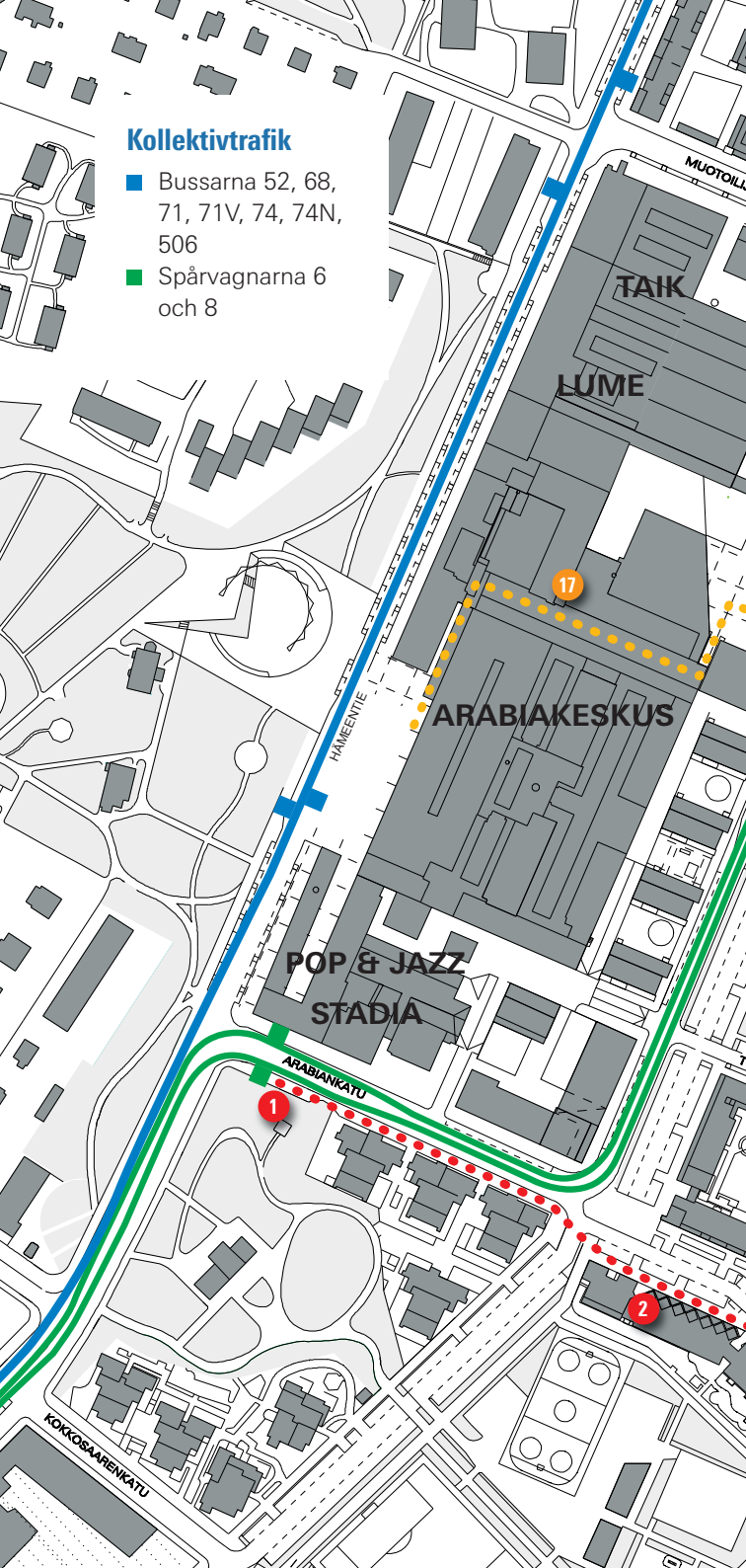

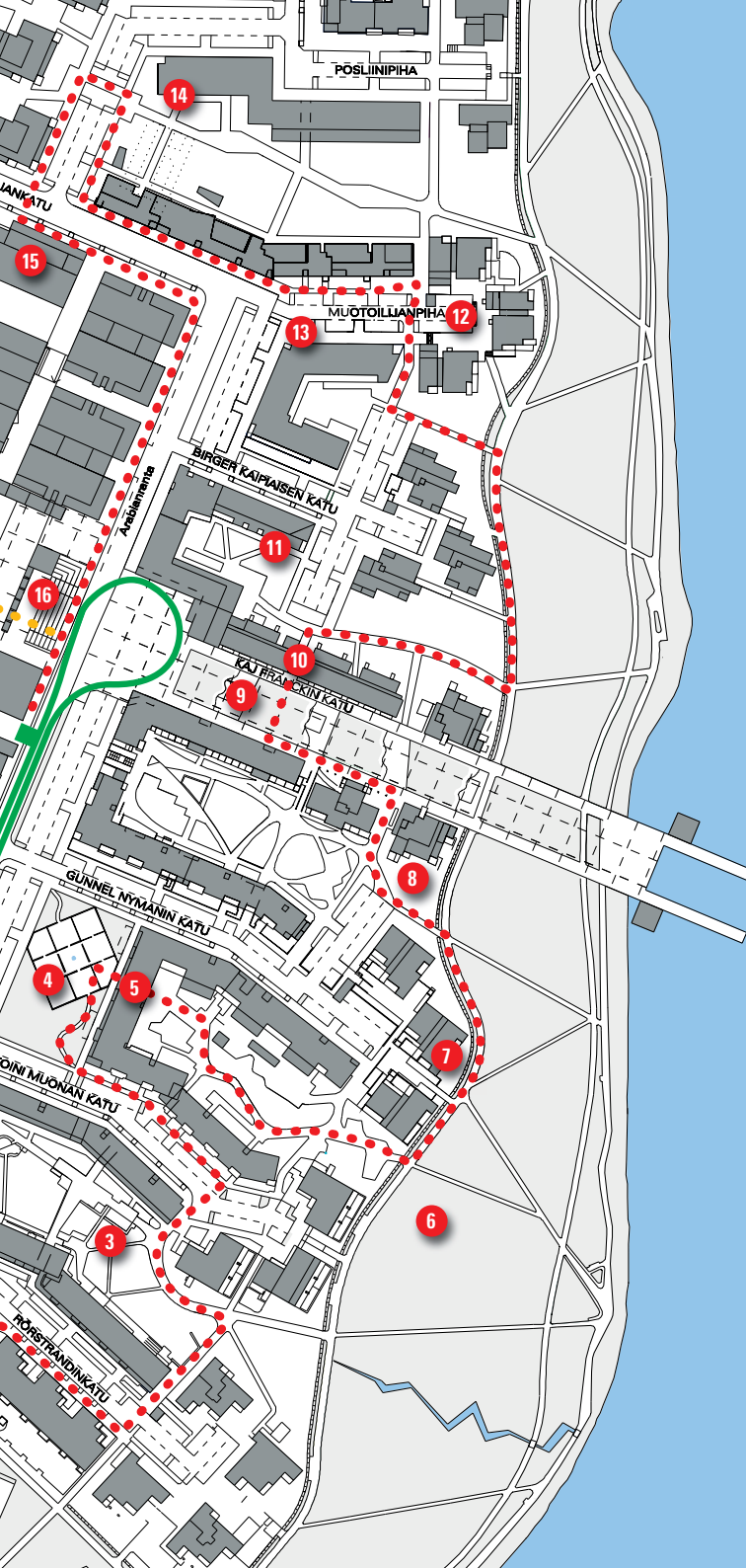
Den gemensamma gården pryds av en 11x6 meter stor orientalisk matta består av keramiska plattor. Konstnärens avsikt har varit att skapa en installation som alla som rör sig i området kan uppleva.

Kollektivtrafik

■ Bussarna 52, 68,
71, 71V, 74, 74N,
506

■ Spårvagnarna 6
och 8

9 Kaj Francks park – Landskapsplanering Hemgård
Konst: Howard Smith (2006)

Parken pryds av åtta metallkonstverk samt ett konstverk av blåa keramikplattor som påminner om områdets designhistoria och formgivare.

10 Kylterinranta – Brunow Maunula (2006)
Konst: Hemträd – Lauri Astala

Studentboendet består av små bostäder samt gemensamma utrymmen för studerandena. Trädgrenarna i brons och fågelholken i entrén illustrerar hemkomst.

11 Slutspurten – Kirsti Sivén (2006)

Vid planeringen av seniorbostäderna har man satsat på gemenskap och samarbete invånarna emellan. Var och en kan njuta av lugn och ro i det egna hemmet, men gemensamma arbetsuppgifter och beslutsfattande stärker de sociala banden.

12 Säv – Arkitektgrupp A6 (2007)

Konst: Sjösav, Havssäv, Kaveldun och Hemstrand – Jere Saarelainen

Det speciella med punkthusgruppen är att våningarna är olika höga. Bostadsvariationen sträcker sig från tvårummare till familjebostäder på två plan. Ingångarna pryds av konstverk kring temat säv.

13 Arabias kruk – QUAD Arkitekterna (2007)

Konst: Häxkvast – Markku Hakuri (2008)

Ett interaktivt ljuskonstverk har konstruerats av aluminiumrör och fungerar samtidigt som en terrass i samband takvåningens gemensamma utrymmen så man kan svalka sig efter bastun. Den silverfärgade balkongen är också en anspelning på att Gammelstadsfjärden är ett häckningsområde för flyttfåglar.

14 Loft – Pia Ilonen / Talli Oy (2008)

Sommaren 2008 stod det här huset i Arabiastranden färdigt. Det består av 39 loftbostäder och sju arbetslokaler i anslutning till bostäderna. Invånarna planerar och bygger delvis själva sina loftbostäder som har lämnats ofullbordade. Rumshöjden i bostäderna är cirka fem meter, så invånarna kan välja olika personliga planlösningar.

15 Heltech – Pentti Kareoja / Ark-House Arkitekterna (2002)

Byggnaden som inhyser skolan för audiovisuell kommunikation fick Stålbyggnadspriset år 2002. Fasadens färggranna komposition har sitt ursprung i pixlar och containers. Byggandet gick snabbt: det tog bara 14 månader att gå från planering till en färdig byggnad.

16 Parkeringsanläggning – Arkitekturbyrå B&M (2004)

Utrymmet under trapporna har utnyttjats för parkering. Maskinrummet för anläggningens luftkonditionering höjer sig som ett glastorn över den öppna platsen och är en ljuspelare när det är mörkt. Trapporna fungerar samtidigt som evenemangsområde för stadsdelen.

17 Arabias fabriker

I Arabiacentret (Arkitekterna Tommila, 2002) finns affärer med finländsk design och företag inom olika servicebranscher:

Arabias museum och galleri ger besökare möjlighet att bekanta sig med Arabias fabrik och historia samt produkter och konstnärer. (9 vån.)

Aralis-bibliotekscentrum

- Arabiastrandens offentliga bibliotek
- 3 konstabliotek
- Konstgalleriet Aralis (entré 3 vån.)

Affärer

- Arabias fabriksbutik
- andra designföretag

Service

- café/restaurang, wc, info

Konstindustriella högskolan (TaiK) inledde sin verksamhet som Skulpturskolan år 1871. I dag är den Nordens största konsthögskola och antalet studerande är cirka 1 900.

Mediacentret Lume (Arkitekterna Heikkinen & Komonen, 2002) är ett i samband med TaiK fungerande utbildnings-, forsknings- och utvecklingscentrum inom det audiovisuella området.

Pop & Jazz Konservatoriet (Arkitekterna Tommila, 1995) är en musikskola som är specialiserad på rytmisk musik.

Metropolia yrkeshögskolans avdelning för kultur- och service kompletterar Arabiastrandens samling skolor.

Mer information:

www.hel.fi/ksv

www.arabianranta.fi

www.kaupunginosat.net/artova

www.taik.fi/arabianranta

www.helsinkilivinglab.fi

Stadsplaneringskontoret
PB 2100 (Folkskolegatan 3)
00099 HELSINGFORS STAD

Telefon: (09) 310 1673
E-post: kaupunkisuunnittelu@hel.fi
Internet: www.hel.fi/ksv

Foto, om ej annat nämns: Essi Wallenius
Baskartan: © Stadsmättningsavdelningen,
Helsingfors 011/2009
Layout: Sanna Kumpulainen

Tryckeri: Edita Prima Oy 2009